uznán vinným přečinem předražování ve smyslu § 20, čís. 2 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.

Důvody:

Obžalovaným dne 22. června 1920 podepsaný zpáteční lístek osvědčuje přijetí poštovní zásilky obsahovavší »předvolání pro 7./7. 1920«, na kterýžto den bylo usnesením krajského soudu v Mostě ze dne 4. června 1920 ustanoveno hlavní přelíčení před soudem lichevním, k němuž nařízeno kanceláři obeslati obžalovaného u připojení jednoho vyhotovení spisu obžalovacího, a »obžalobu«. Mimo to podal krajský soud v Mostě zprávu, že dle záznamu kanceláře bylo obžalovanému současně se spisem obžalovacím doručeno též obeslání ku hlavnímu přelíčení. Dlužno tedy pokládati za prokázáno, že obžalovanému byla obsílka ku hlavnímu přelíčení jistě do vlastních rukou doručena, jakž se vyžaduje v § 427 tr. ř., by smělo býti v nepřítomnosti obžalovaného provedeno hlavní přelíčení a vynesení rozsudku. Obžalovaný tvrdí, že mu obsílka ku hlavnímu přelíčení vůbec doručena nebyla, i uplatňuje z tohoto důvodu jednak odpor ve smyslu § 427 tr. ř., jednak zmatečnost rozsudku podle § 281 tr. ř., čís. 3 a 4. Odpor (»námitky«) je tu opravným prostředkem formálně pochybeným, neboť odpor možno dle § 427 tr. ř. uznati jen, když řízení kontumační sice bylo přípustno, pro splnění podmínek § 427 odstavec prvý, ale když se tvrdí, že obžalovanému bylo nepřekonatelnou překážkou zabráněno dostaviti se ku hlavnímu přelíčení. Tvrdí-li se, že tu nebylo formálních podmínek řízení kontumačního, nutno uplatňovati zmatečnost rozsudku dle § 281, čís. 3, jenž § 427 tr. ř. uvádí mezi předpisy, jichž šetřiti káže zákon výslovně pod následky zmatečnosti. § 281, čís. 3 tr. ř. citován je tedy ve zmateční stížnosti správně a to i pokud jde o domnělé porušení § 221 tr. ř., za to nesmí býti uplatňován důvod zmatečnosti dle čís. 4 téhož §u, tvrdí-li se porušení předpisu chráněného spocielní pohrůžkou zmatečnosti. Věcně však zmateční stížnost není odůvodněna, jakž shora ukázáno, i budiž jen ještě podotčeno, že také lhůta § 221 tr. ř. (15. června až 7. července 1920) byla zachována.

Čís. 366.

Zatajování zásob (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Trestným jest zatajování zásob i tehda, když soupis jejich nařízen byl okresní politickou správou k přímému poukazu ministerstva pro zásobování lidu a dle tohoto poukazu.

(Rozh. ze dne 10. února 1921, Kr I 682/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Čes. Budějovicích ze dne 2. dubna 1920, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 5, čís. 2 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti dle čís. 9 a) namítá stížnost, že politická okresní správa nebyla oprávněna prováděti soupis zásob látek a jiných předmětů, určených k ošacení obyvatelstva, o který jde v tomto případě, poněvadž prý nebyl nařízen zemským politickým úřadem, což je dle názoru zmateční stížnosti vzhledem k ustanovení § 3 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. předpokladem platnosti soupisu, prováděného ve smyslu téhož předpisu okresním úřadem politickým. Telegrafické nařízení ministerstva pro zásobování lidu ze dne 25. května 1919, na jehož základě byl soupis politickou okresní správou dne 30. května 1919 proveden, nemá prý významu, poněvadž prý ministr pro zásobování lidu, byv §em 11 vládního nařízení ze dne 27. května 1919, čís. 267 sb. z. a n. (o soupisu zásob pro ošacení obyvatelstva) pověřen výkonem jeho, nemohl změniti lhůtu, stanovenou pro ohlášení místnosti, kde zboží je v době soupisu uloženo, na dva dny od dne účinnosti nařízení, tedy vzhledem k tomu, že nařízení nabylo dle § 11 účinnosti dnem 1. června 1919, teprve na den 3. června 1919. Byl prý tedy telegrafický rozkaz ministra pro zásobování lidu ze dne 25. května 1919 předčasný. Při nejmenším měla prý však býti stěžovateli udělena ona důtka, před jejímž uplynutím prý proň nebylo povinnosti, podávati vysvětlení, tak, že nemůže býti stěžovatel činěn zodpovědným za to, co se stalo 30. května 1919 a co měl ještě 4 dny času napraviti. Zmateční stížnosti nelze oprávnění přiznati. Dle § 5 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. dopouští se zatajování zásob, kdo, ač uloženo mu za povinnost, uděliti vysvětlení, úmyslně úřadu zatají zásoby předmětů potřeby, nacházející se v jeho držení nebo v jeho uschování. Z tohoto doslovu nevychází nutně na jevo, že by zatajování zásob mohlo býti spácháno jen u příležitosti oněch soupisů. V tomto případě šlo dle rozsudkového zjištění o soupis látek a jiného zboží, určeného k ošacení obyvatelstva, ve výrobnách a prodejnách, tedy patrně o soupis ve smyslu druhého odstavce § 3 cís. nařízení, dle něhož může soupis zásob býti omezen na ony kategorie k vysvětlení povinných, u nichž předpokládati jest větší zásoby. Je ovšem pravda, že nařizovati všeobecnými vyhláškami soupisy takové zmocněna je dle ustanovení § 3 cís. nařízení zemská politická správa. Než soupis, o který jde v tomto případě, předsevzala pokud se týče komisemi, jí k tomu cíli sestavenými, předsevzíti dala dle dalšího rozsudkového zjištění okresní politická správa na základě telegrafického nařízení ministerstva pro zásobování lidu ze dne 25. května 1919. I byly by sotva na místě pochybnosti v tom směru, jakoby k opatřením, k nimž pouze na základě zvláštního zmocnění povolán je úřad podřízený, jakým je v poměru ku jmenovanému ministerstvu politická správa zemská, nebyl oprávněn také úřad nadřízený, dokonce ministerstvo, v jehož obor působnosti jako ústředního a nejvyššího orgánu, povolaného k úpravě zásobování obyvatelstva, opatření taková po výtce spadají. Vždyť dle § 61 cís. nařízení mohou opatření toho druhu, pokud arci ohledně jednotlivých předmětů potřeby zvláštními předpisy upravena jsou, býti sice i na základě §§ 2, 3, 6 až 9 zařízena, ale jen na rozkaz příslušného ministra, tedy zejména na rozkaz ministra pro zásobování obyvatelstva. Neoprávněnost hořejší opačné domněnky vynikne tím více, uváží-li se, že dle § 2 cís.

nařízení může i politický (okresní) úřad tomu, kdo má předměty potřeby v zásobě nebo pro jiné v uschování, zvláštním, naň řízeným, vyzváním uložiti, by svou zásobu dle množství a druhu do úředně stanovené lhůty ohlásil, a že dle druhého odstavce téhož §u může dokonce politický úřad zásoby kdykoli ohledati, při čemž nic není na překážku tomu, by tato opatření nebyla předsevzata současně ohledně většího počtu jednotlivců. Jef sotva myslitelno, by právomoc podřízených úřadů sahala v tom směru dále, než právomoc úřadu ústředního, oněm úřadům nadřízeného. Není ovšem vyloučeno, že ono telegrafické nařízení bylo v jakési souvislosti s vládním nařízením ze dne 27. května 1919, čís. 267 sb. z. a n., kterým nařízen byl soupis zásob zboží pro ošacení obyvatelstva, proto však nelze, zaujme-li se ono shora jako správné dolíčené zásadní stanovisko, důvodně říci, že by byl rozkaz, daný oním telegrafickým nařízením, předčasným býval a že ministerstvo pro zásobování lidu bylo vázáno lhůtami, pro soupis stanovenými vládním nařízením, že tudíž obžalovanému měla k podání nařízeného vysvětlení býti udělena ona dnem 3. června 1919 končící lhůta. Za onoho zásadního stanoviska mohl si ministr pro zásobování lidu při stanovení podrobných podmínek, za nichž soupis, jím dne 25. května 1919 telegraficky nařízený, proveden býti měl, počínati zcela samostatně, stanoviti tedy zejména, že mají zásoby zjištěny býti ihned, jak se také dle rozsudkového zjištění skutečně stalo. Ostatně byla dle dalšího rozsudkového zjištění jak oním telegrafickým nařízením, tak okresní politickou správou poskytnuta povinným ku podání p ř e s n é h o soupisu, správně hlášení zásob na okresní hospodářskou radu lhůta 48 hodin. Dne 30. května 1919 byl obžalovaný komisí pouze v š e o b e c n ě tázán, má-li také jiné zboží, než ono, které právě zapisoval. K této otázce neboli k tomu příkazu, ukládajícímu obžalovanému pouze, by neprodleně prohlásil, má-li zboží, o něž se jednalo, čili nic, byla komise oprávněna doslovem ministerského nařízení, dle něhož zásoby měly býti zjištěny ihned. Povinnosti, z onoho příkazu proň vzešlé, byl by obžalovaný učinil zadost již tím, kdyby byl prostě odpověděl kladně. Neučiniv tak, zatajil zároveň úmyslně úřadu ony zásoby.

Čís. 367.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Při posouzení přemrštěnosti ceny za pokoutně zcizené obilí dlužno vzíti za směrnici pouze základní cenu přejímací, nikoliv též rychlostní příplatek a kontingentní odměnu.

(Rozh. ze dne 10. února 1921, Kr I 696/20.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Táboře ze dne 16. srpna 1920, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přestupkem dle § 7 čís. 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.